

BEVAR TEATERVITENSKAP

Til: Universitetet i Bergen
Kunnskapsdepartementet
Kulturdepartementet

Kopi: Teatervitenskap, Universitetet i Bergen

Vår ref: 17/65/ST

Dato: 01.12.2017

Norske teater- og orkesterforening (NTO) og Norsk teaterlederforum (NTLF) registrerer med bekymring at fagfeltet teatervitenskap er truet. Vi er kjent med at fakultetsstyret ved det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen, 5. desember d.å. skal behandle faglig bemanningsplan 2018-2022, med forslag om å kutte 1 av 3 stillinger ved teatervitenskap fra 2019. Dersom forslaget blir vedtatt, er en sannsynlig konsekvens av nedbemanningen at masterprogrammet legges ned.

Dette skjer fem år etter at teatervitenskap ved Universitetet i Oslo ble nedlagt. Universitetet i Bergen påtok seg den gang et nasjonalt ansvar for å opprettholde studietilbudet og fagmiljøet i Norge – som landets eneste teatervitenskapelige fagmiljø. En nedbygging av teatervitenskap i Bergen betyr altså at det er eksistensen av faget teatervitenskap i Norge som er truet.

For norsk teater er det helt essensielt at det finnes et vitenskapelig miljø. En forutsetning for kvalitet og faglig utvikling i kunsten, er at det finnes en selvstendig, akademisk samtalepartner i humaniora som kan analysere kunstens verdi og utfordre etablerte praksiser med historiske og teoretiske betraktningmåter.

Anerkjennelsen for slik kunnskapsproduksjon er høyere i bransjen i dag enn for få år siden, og academia og den praktiske utøvelsen har tilnærmet seg hverandre. Denne kontakten mellom teatrene og academia, mellom teori og praksis, er det avgjørende viktig å videreføre og styrke.

Vi vil også understreke hvor viktige de humanistiske fagene er for kunstforståelsen i samfunnet. I dagens samfunn er det et påtrengende behov for å styrke fortolkningskompetansen og resepsjonssiden i kunsten som er under press fra mange hold. Vi ser at kunst- og kulturfagene som humanistisk kunnskapsfag nedprioriteres i utdanningssystemet, og at det seriøse ordskiftet om kunsten marginaliseres i mediene.

En av humanioras viktigste funksjoner i et levende demokrati er å levere ressurser til den offentlige kultur- og samfunnsdebatten. Som forvalter og formidler av kunnskap om kunst og kultur er humaniora ikke minst en sentral leverandør av begreper, teorier og perspektiver til det offentlige ordskiftet om kunsten, herunder kritikken.

Teatervitenskap er videre en viktig rekrutteringsarena for profesjonelle til bransjen. For eksempel har et stadig større antall produsenter, dramaturger, teatersjefer, teaterkritikere og scenekunstnere teatervitenskapelig bakgrunn. Denne tilførselen av humanistisk kompetanse og kunnskap i den praktiske utøvelsen har utvilsomt betydning for den faglige utviklingen i bransjen.

NTO og norske teaterledere oppfordrer med dette på det sterkeste til å opprettholde teatervitenskap som fag. Vi mener det er uholdbart at det skal være interne økonomiske prioriteringer ved humanistisk fakultet i Bergen som alene skal avgjøre hvorvidt vi skal ha et teatervitenskapelig fagmiljø i Norge.

På kort sikt må det finnes umiddelbare løsninger slik at teatervitenskap berges. På lengre sikt må det utformes mekanismer som sikrer Norge et tilbud i små og utsatte humanistiske fag.

Dagens økonomiske insentivsystem, hvor den mest utslagsgivende indikatoren er antall studiepoeng, gir tidvis vilkårlige utslag i dimensjoneringen av fagområdene. Med et finansieringssystem som skaper større konkurranse om studentene, risikerer nettopp små fag å bli nedlagt.

Det kan på ingen måte settes likhetstegn mellom små, sårbare fag og «uviktige» fag. De humanistiske fagene kvalifiserer bredt og grunnleggende som kritiske dannelsesfag, og kan ikke dimensjoneres eller tilpasses kun etter studentenes etterspørsel, ei heller etter arbeidsmarkedenes varierende behov som om de var profesjonsfag.

Vi viser til Meld. St. 25 (2016–2017) *Humaniora i Norge* hvor det slås fast at regjeringen vil fortsette arbeidet for å finne løsninger på hvordan man best kan sikre at små og utsatte fag ikke forsvinner, herunder utrede hensiktsmessige mekanismer for særfinansiering av utsatte studietilbud og fagområder.

Etter vårt syn må forskningspolitikken legge til grunn og akseptere at mange av humanioras fag er organisert i små og spredte enheter. Vi støtter forslaget i rapporten *Hva skal vi med humaniora? Rapport om de humanistiske fagenes situasjon i Norge* (2014) om at det må utredes en nasjonal plan for prioriterte fagområder, som ikke nødvendigvis lønner seg i den nye undervisningsøkonomien, men som må kunne tenkes inn i «nasjonens kulturelle beredskap».

Vennlig hilsen

Åse Ryvarden
styreleder

Norsk teater- og orkesterforening

Morten Gjeltén
direktør

Norsk teater- og orkesterforening

Arne Nøst
leder

Norsk teaterlederforum

OM NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING OG NORSK TEATERLEDERFORUM

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre 45 medlemmer består av nasjonale og regionale institusjoner, samt offentlig støttede produserende og programmerende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor.

I 2016 sto disse for nærmere 12 000 forestillinger/konserter, et totalt publikumstall på nærmere 2,5 millioner, og et samlet bruttobudsjett på over 3 milliarder kroner.

Norsk teaterlederforum (NTLF) er et faglig møtested for teaterledere. I tillegg til ledere fra NTOs medlemsteatre, er lederen for NRK Radioteatret medlem i NTLF. Norsk teaterlederforum har som formål å bidra til norske teaterlederes gjensidige forståelse og faglig utvikling gjennom meningsutveksling om teater- og kulturpolitiske spørsmål.

MEDLEMSOVSERIKT:

Scenekunstinstitusjoner	Musikk institusjoner
Akershus Teater	Barokkanerne
Bergen Nasjonale Opera	BIT20 Ensemble
BIT Teatergarasjen	Det Norske Blåseensemble
Black Box teater	Det Norske Kammerorkester
Brageteatret	Det Norske Solistkor
Carte Blanche	Edvard Grieg Kor
Dansens Hus	Norsk Barokkorkester
Den Nationale Scene	Oslo-Filharmonien
Det Norske Teatret	Riksscenen
Det samiske nasjonalteatret Beaivvás	Stavanger Symfoniorkester
Dramatikkens hus	Musikkselskapet Harmonien
Haugesund Teater	
Hordaland Teater	Musikk og scenekunst
Hålogaland Teater	Den Norske Opera & Ballett
Nationaltheatret	Kilden Teater- og Konserthus
Nordland Teater	Nordnorsk Opera og Symfoniorkester
Norsk scenekunstbruk	Trondheim Symfoniorkester & Opera
Oslo Nye Teater	
Riksteatret	
Rogaland Teater	
Sogn og Fjordane Teater	
Teaterhuset Avant Garden	
Teater Ibsen	
Teater Innlandet	
Teater Manu	
Teatret Vårt	
Trøndelag Teater	
Turnéteatret i Trøndelag	
Årjelhsaemien Teatere	
Østfold kulturutvikling	